

ESKİŞEHİR OSMANGAZI ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

Cilt / Volume 9
Sayı / Issue 2
Dönem / Season / Eylül / September 2022
ISSN 2147-8171

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

JOURNAL OF ESKİŞEHİR OSMANGAZI UNIVERSITY
FACULTY OF THEOLOGY

ESOGUİFD

Cilt / Volume 9 ▶ Sayı / Issue 2
Dönem / Season Eylül / September 2022
ISSN 2147-8171

Sayfa Tasarımı

İshak TEKİN

Kapak Tasarımı

Prof. Dr. Şirin ŐENGEL

Basım Yeri

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Basımevi

Baskı Tarihi

15 Eylül 2022

İletişim

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi
Meşelik Kampüsü 26480 Odunpazarı
Eskişehir / Türkiye
Telefon: (0.222) 217 57 57
Faks: (0.222) 217 57 58
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/esoguifd>

ESOGUİFD

ISSN 2147-8171

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/esoguifd>

Cilt / Volume: 9 ▶ Sayı / Issue: 2

Yayıncı / Publisher Prof. Dr. Mustafa YILDIRIM (Dekan / Dean) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Adına / Owner on behalf of Eskişehir Osmangazi University Faculty of Theology	Yazı İşleri Müdürü / Resp. Mang. Dr. Öğrt. Üyesi İshak TEKİN (Dekan Yardımcısı/ Vice Dean) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi/ Eskişehir Osmangazi University Faculty of Theology
--	---

Editör / Editor Dr. Fatma HAZAR fhazar@gmail.com	Editör Yardımcısı / Editorial Asst. Arş. Gör. Barış ÇAKAN bcakan73@gmail.com
---	---

Yayına Hazırlık ve Son Okuma

Arş. Gör. Barış ÇAKAN bcakan73@gmail.com	Arş. Gör. Dr. Ayşe YORULMAZ yorulmazayse@gmail.com
Arş. Gör. Kevser AY kevser_26_00@hotmail.com	Arş. Gör. Kübra YILDIZ kubrasitare@hotmail.com

Basım ve Yayın Tarihi / Date of Publication 15 Eylül / September 2022	Basım Yeri / Place of Publication Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Basımevi
---	---

Yönetim Yeri ve Adresi / Executive Office

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi,
Meşelik Kampüsü, 26480
Odunpazarı, Eskişehir / Türkiye
Telefon: 0 (222) 217 57 57 Faks: 0 (222) 217 57 58
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/esoguifd>

Alan Editörleri / Section Editors

Temel İslam Bil. / Islamic Sciences

Doç. Dr. Sezai ENGİN id 0000-0002-3716-483X	Arş. Gör. Dr. Fatma HAZAR id 0000-0002-0780-1877
Arş. Gör. Dr. Meryem KARDAŞ id 0000-0003-1493-3402	Arş. Gör. Kevser AY id 0000-0002-7333-0698
Arş. Gör. Hilal ATILGAN id 0000-0003-3343-2662	Arş. Gör. İsmail ÇINAR id 0000-0001-8723-1984

Felsefe ve Din Bilimleri / Philosophy and Theology

Doç. Dr. Kamil SARITAŞ id 0000-0003-4420-3881	Arş. Gör. Esmâ TÜRKMEN id 0000-0003-3805-8112
Arş. Gör. Emine GÖÇER id 0000-0003-3611-6489	Arş. Gör. Dr. Ayşe YORULMAZ id 0000-0002-0066-9914

İslam Tarihi ve Sanatları / Islamic History and Arts

Prof. Dr. Adnan ADIGÜZEL id 0000-0002-4818-4051	Arş. Gör. Barış ÇAKAN id 0000-0003-4768-2689
Doç. Dr. İsmail METİN id 0000-0001-9456-0479	Arş. Gör. Dr. Aynur KURT id 0000-0002-7358-0312
Arş. Gör. F.Merve ÇINAR id 0000-0001-8806-2692	Dr. Öğr. Üyesi Günnur AYDOĞDU id 0000-0002-1273-8251

İngilizce Editörleri / English Language Editors

Arş. Gör. Dr. Betül CAN id 0000-0002-6828-2214

Arapça Editörü/Arabic Language Editor

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf KARATAŞ id 0000-0003-3075-8755
--

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. İbrahim MARAŞ Ankara University, Turkey ibrahimmaras@gmail.com	Prof. Dr. Yaşar SARIKAYA Giessen J. Liebig University, Germany Yasar.Sarikaya@islamtheologie.uni-giessen.de
Asst. Prof. Dr. Filip JAKUBOWSKI, Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland fj622@amu.edu.pl	Assoc. Prof. Dr. Mesut KAYA Necmettin Erbakan University, Turkey mesudkaya@hotmail.com
Assoc. Prof. Dr. Mutlu GÜL Bursa Uludağ University, Turkey mutlugulx@hotmail.com	Assoc. Prof. Dr. Cem ERDEM Adam Mickiewicz Üniversitesi cemerdenm@gmail.com
Asst. Prof. Dr. Aybiçe TOSUN SÜVÜT Eskişehir Osmangazi University, Turkey aybicetosun@gmail.com	Asst. Prof. Dr. Tarık DURAN University of Belgrade, Serbia trkdrnr@hotmail.com

Assoc. Prof. Dr. Bellil ABDELKARIM
Chadli Bin Jadid University, Al-Tarf, Algeria
bellkar23@yahoo.com

Asst. Prof. Dr. Ahmet ÇAKMAK
Atatürk University, Turkey
ahmetcakmak@atauni.edu.tr

Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. Dr. H. Hüseyin ADALIOĞLU Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Prof. Dr. Şuayip ÖZDEMİR Amasya Üniversitesi
Prof. Dr. Osman AYDINLI Ankara Üniversitesi	Prof. Dr. M. Mahfuz SÖYLEMEZ İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet BAYYIĞIT Necmettin Erbakan Üniversitesi	Prof. Dr. Fatma Asiye ŞENAT Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK Sakarya Üniversitesi	Prof. Dr. Celal TÜRER Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan ÇEKER Necmettin Erbakan Üniversitesi	Prof. Dr. Abdüllatif TÜZER Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ali ÇELİK Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Prof. Dr. Ferit USLU Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Bayram Ali ÇETİNKAYA İstanbul Üniversitesi	Prof. Dr. Namık Kemal OKUMUŞ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Gürbüz DENİZ Ankara Üniversitesi	Doç. Dr. Şenol KORKUT Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Rıza GÜL Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Doç. Dr. M. Naci KULA Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail GÜLER Uludağ Üniversitesi	Doç. Dr. Adil ŞEN Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Zekeriyya GÜLER İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi	Doç. Dr. Fatih TOK Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Dursun HAZER Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Doç. Dr. Zikri YAVUZ Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Mefail HIZLI Uludağ Üniversitesi	Doç. Dr. Mustafa ÖZTOPRAK Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati HÖKELEKLİ Uludağ Üniversitesi	Doç. Dr. Üyesi Şerefettin ADSOY Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Cağfer KARADAŞ Uludağ Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi Fatih ÖZKAN Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet MAKSUDOĞLU Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi İsmail METİN Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mesut OKUMUŞ Ankara Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi Günnur AYDOĞDU Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

**Yayın İlkeleri ve
Makale Değerlendirme Süreci**

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
tarafından yayımlanır.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,
yılıda iki kez yayımlanan
(15 Mart- 15 Eylül) uluslararası hakemli
bir dergidir.

Osmangazi İlahiyat Dergisi; araştırma makalesi, çeviri,
kitap değerlendirmesi, sempozyum değerlendirmesi ve
doktora tez özeti türündeki akademik çalışmaları
kabul eder.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,
Din, Felsefe, Tarih öncelikli olmak üzere Sosyal ve
Beşeri Bilimler alanlarında gerçekleştirilen akademik
çalışmaları yayımlar.
Online dergi açık erişimdir.

Dizinlenme Bilgileri

EBSCO (Central & Eastern European Academic Source
(CEEAS))

Index Copernicus Master List
ULAKBİM-TR DİZİN
(Turkish National Database)

MIAR (Inform. Matrix for the Analysis of Journals)

BASE: Bielefeld Academic Search Engine

**The Publication Principles
and Review Process**

*Journal of Eskişehir Osmangazi University Faculty of
Theology* is published by Eskişehir Osmangazi
University Faculty of Theology.

*Journal of Eskişehir Osmangazi University Faculty of
Theology* is an international peer-reviewed academic
journal issued twice a year (15 March - 15 September).

*Journal of Eskişehir Osmangazi University Faculty of
Theology* accepts academic studies such as research
article, translation, book review, symposium review
and doctoral thesis summary.

*Journal of Eskişehir Osmangazi University Faculty of
Theology* publishes academic studies about Religion,
Philosophy, History as priority in the field of Social
Sciences and Humanities.

Electronic version of *Journal* is an Open Access.

Abstracting and Indexing Services

Indexing Start: 10.12.2020

Accepted: 28.10.2020

Accepted: 21.08.2020

Indexing Start: since 15 March 2019

Indexing Start: 03.09.2019

Indexing Start: 01.07.2019

ESKİŞEHİR OSMANGAZI ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

Cilt / Volume 9 ◀ Sayı / Issue 2 ▶ Dönem / Season Eylül / September 2022

ISSN 2147-8171

İçindekiler / Contents

Araştırma Makaleleri / Research Articles

İlk Üç Asırda Sünnetin Vahiyle İlişisine Yönelik Tartışmalar

Discussions on the Relationship of Sunnah with Revelation in the First Three Centuries

Faik AKÇAOĞLU 762-786

Mevlevi Ayini Besteciliğinde Hoca-Talebe Etkileşimi: Dede Efendi ve Zekâi Dede Örneği

The Interaction between Teacher and Student in Composition of Mevlevi Ayin: The Example of Dede Efendi and Zekai Dede

Ömer Faruk BAYRAKÇI-A. Hakkı TURABİ 788-808

Ebû İshâk el-Cûzcânî'nin Kûfe Ehline Yönelik Cerhlerinin Mezhep Taassubu Bağlamında Değerlendirilmesi

Evaluation of Abu Ishaq al-Juzcânî's Jarhs for al-ahl Kufa in the Context of Sectarian Bigotry

Nevzat AYDIN 810-832

Kurtubalı İbnü't-Tallâ' (öl. 497/1104) ve Akziyetü Resûlillâh Adlı Eseri Üzerine Bir İnceleme

A Review on The Cordoban Ibn Al-Tallâ' (D. 497/1104) And His Book Aqdiyat Rasûlillâh

Fatma Betül ALTINTAŞ.....834-859

Family and Religion in a Humanless World: A Transhumanist Perspective

İnsansız Dünyada Aile ve Din: Transhümanist Bir Perspektif

Talip DEMİR.....862-886

Haçlı Seferleri'nde Şeker ve Batı'ya Yolculuğu

Sugar in the Crusades and Its Journey to the West

Nadir KARAKUŐ888-912

Sürgünden Müderrisliğe: Osmanlı Aydını Arap Edebiyatı Tarihçisi Müderriszâde Mehmed Fehmi'nin Serencamı

From Exile To Teaching: Ottoman Intellectual And Literary Historian Müderriszâde Mehmed Fehmi's Adventure

İsmail ARAZ 914-937

Cami Bahçesinde Büyüme: Din Görevlisi Çocuđu Olma Üzerine Nitel Bir Araştırma

<i>Growing Up in a Mosque Yard: A Qualitative Research on Being a Religious Official's Child</i>	
Ahmet ÇAKMAK.....	940-960
Kelam ve Felsefe Açısından Şüphe	
<i>Doubt in terms of Kalām and Philosophy</i>	
Yunus ERASLAN.....	962-986
Cudi Dağı'nda İbrahimî Dinlerin Ortak Mirası Olarak Sefine Festivali	
<i>Safina Carnival as The Common Heritage of Abrahamist Religions on Cudi Mountain</i>	
İsmet TUNÇ	988-1011
Ziya Gökalp Felsefesinde İrade Özgürlüğünün İmkânı ve Değerlerin Doğası: Hüsün ve Kubuh Teorisi	
<i>The Opportunity of Freedom of Will and The Nature of Values in The Philosophy of Ziya Gökalp: The Theory of Husn and Qubh</i>	
Osman DEMİRCİ.....	1014-1032
Hicrî VI. Asırda Hadisçilerde Fikir Özgürlüğü İmkânı -Abdulğani El-Makdisî'nin (öl.600/1203) Uğradığı Mihneler Örneği-	
<i>Possibility Of Freedom Of Thought In Hadith Scholars In Hijrah VI Century-Example Of Oppressions Suffered by Abd Al-Ghani Al-Maqdisi (d. 600/1203)</i>	
Rıdvan KALAÇ	1034-1061
Teoriden Pratiğe Muhâlea: 19. Yy İstanbul Bâb Mahkemesi ve Diyarbakır Kadı Sicilleri Örneğinde	
<i>Mukhâla'a from Theory to Practice: In the Model of the 19th Century Istanbul Bab Court and Diyarbakir Qāḍī Registers</i>	
Hande YAVUZ-Tuba ERKOÇ BAYDAR	1064-1089
Hanefî Mezhebi Bağlamında Zararın Satım Akdinin Sıhhatine Etkisi	
<i>The Effect of Damage On The Validity of The Contract of Sale In The Context of The Hanafi Doctrine</i>	
Seyfullah KARA-Abdurrahman HAÇKALI	1092-1114
İslâm Hukukunda Mefkûd Kişinin Nafaka Hükümleri (1550-1910 Tarihleri Arası Osmanlı Uygulaması)	
<i>Alimony Provisions of the Mefkûd Person in Islamic Law (Ottoman Practice Between 1550-1910)</i>	
Mehmet KOÇ	1116-1142
Klasik Fıkıh Doktrininde Ceza Davalarında Şahitlikte Aranılan Sıkı Şartlar ve Şahide Yüklenen Sorumluluklar	
<i>Strict Conditions for Testimony the Responsibilities of the Witness in Criminal Cases in Classic Fiqh Doctrine</i>	

Betül ACAR	1144-1164
İslâm Hukukunda Muhâlea ve TMK Anlaşmalı Boşanma ile Mukayesesi	
<i>Comparison with Mukhalaa in Islamic Law and Consensual Divorce in TMK</i>	
Hatice ALSAÇ.....	1166-1196
Origen'in Evrensel Kurtuluş Anlayışı: Apokatastasis	
<i>Origen's Conception of Universal Salvation: Apokatastasis</i>	
Nadide ŞAHİN	1198-1217
Câhiliye Dönemi Arap Şiirinde Korku Kaynakları ve Korku İfade Eden Sözcükler	
<i>Sources of Fear and Words Expressing Fear in Arabîc Poetry in the Age of Jahiliyah</i>	
Muharrem ERTAŞ.....	1220-1250
Ahlakî Yükümlülük ve Ahlakî Nesnellik	
<i>Moral Obligation and Moral Objectivity</i>	
Münteha BEKİ	1252-1274
Tasavvufta Sembolizme Tipik Bir Örnek: Ken'ân Rifâî'nin "Rifâî Mihrâbı" Tasvîri	
<i>A Typical Example of Symbolism in Sufism: Kenan Rifai's "Rifai Mihrab" Depiction</i>	
Dilek GÜLDÜTUNA-M.A. Tunay ÇETİN	1276-1307
18. Yüzyıl Osmanlı Alimlerinden Lâlezârî Ve El-Yâkûtetu'l-Hamrâ' Adlı Mâturîdî Hâşiyesi	
<i>An 18th-Century Scholar: Lalazari and His Hashiyah, al-Yaquta al-Hamra', Written on Maturidi</i>	
Sacit KURT	1310-1346
Bir Olay İki Rivayet: Rasûlullâh (s.a.v.) ile Meymûne'nin (r.a.) İhramlı(sız) Evlenmesi Özelinde İlk Dönem Hadis Rivayeti ve Mezheplere Yansıması	
<i>One Event, Two Narrations: The First Period of Hadîth Transmission about the Marriage of the Prophet and Maymûna w/o İhrâm and Its Reflection on Legal Schools</i>	
Bekir ÖZÜDOĞRU.....	1348-1372
İlahiyat Öğrencilerinin Akademik Başarıları, Lisansüstü Eğitim Farkındalıkları ve Lisansüstü Eğitim Niyetleri Arasındaki İlişkiler	
<i>The Relationships between Academic Achievement, Awareness about the Postgraduate Study and Postgraduate Study Intention of Theological Students</i>	
İshak TEKİN.....	1374-1392

Derleme Makaleler / Review Articles

İslam Din Dersi Öğretmeni Yetiştiren Lisans Programlarının Karşılaştırılması: Almanya Örneği

A Comparison of Undergraduate Teacher Training Programs for Islamic Religion Lessons: The Example of Germany

Hasan SÖZEN 1394-1423

Kitap Tanıtımı / Book Review

Muslim Qur'ānic Interpretation Today: Media, Genealogies and Interpretive Communities, Johanna Pink (Sheffield: Equinox Publishing, 2019)

Muslim Qur'ānic Interpretation Today: Media, Genealogies and Interpretive Communities, Johanna Pink (Sheffield: Equinox Publishing, 2019)

Burcu DİLEK 1426-1432

Rezension zu Hadith- und Hadithdidaktik von Yaşar Sarıkaya Verlag Ferdinand Schöningh. Paderborn 2021. 290 Seiten

Rezension zu Hadith- und Hadithdidaktik von Yaşar Sarıkaya Verlag Ferdinand Schöningh. Paderborn 2021. 290 Seiten

Muammer ÜCE 1434-1436

Ek / Appendix

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Yayın İlkeleri ve

Makale Değerlendirme Süreci

Journal of Eskişehir Osmangazi University Faculty of Theology The Publication Principles and Review Process

..... 1437

Editör'den

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'nin değerli okuyucuları,

Yeni sayımız ile sizlerle buluşmanın mutluluğu içerisindeyiz. Dergimizin ilk sayısından bugüne kadar yazar, hakem, editör, editör kurulu üyeleri, derginin yayım ve basımında çalışan ve destek veren sayısız insanın emeği bulunmaktadır. Son iki senede derginin yayın kalitesini artıran ulusal ve uluslararası indekslere girmesi konusunda önemli katkıları olan önceki editörümüz Dr. Öğr. Üyesi İshak TEKİN'e teşekkürlerimi sunarım. Derginin editörlüğünü yürüttüğüm bu ilk sayıda yayın sürecinin her aşamasında büyük katkı sağlayan tüm alan editörlerine de ayrıca teşekkür ederim.

Derginin bu sayısında 24 araştırma makalesi, 1 derleme makale ve iki kitap değerlendirmesi bulunmaktadır. Bu sayıda konuları ve alanları bakımından bilim dünyasına önemli katkılar sunan çalışmalara yer verilmiştir. Dinî ilimler alanına ilişkin bu değerli çalışmaları sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz.

Din bilimleri ile ilgili çalışmalar yapan tüm araştırmacıları, akademisyenleri ve lisansüstü öğrencileri; yazar, hakem ve okuyucu olarak dergimize sundukları katkıyı artırarak sürdürmeye davet ediyorum ve alan ile ilgili nitelikli çalışmaların artmasını diliyorum.

Dr. Fatma HAZAR

Editör

From the Editor

Dear readers of Journal of Eskisehir Osmangazi University Faculty of Theology,

We are happy to meet you with our new issue. Since the first issue of our journal, countless people put their work and efforts as writers, referees editors, members of the editorial board, for the the publication and printing processes of the journal. I would like thank to our previous editor Dr. İshak TEKİN who has made significant contributions to the journal's entry into national and international indexes that have improved the publication quality in the last two years. I would also like to thank to editorial board who contributed greatly at every stage of the publication process of this first issue of the journal that I edited.

There are 24 research articles, 1 review article and 2 book reviews in this issue of the journal. In this issue you can find articles and studies that make important contributions to the academic world in terms of their subjects and fields. We are happy to share these valuable studies in the field of religious studies with you.

I invite all researchers, academics and graduate students to continue their contributions to the journal as writers, referees and readers. I wish the number of qualified studies will increase in the field.

Dr. Fatma HAZAR

Editor